
JOHAN BÉLA ORSZÁGOS EPIDEMIOLOGIAI KÖZPONT

Epinfo

A lepra már nem globális népegészségügyi probléma	357
Tájékoztatás szakmai rendezvényről	358
Fertőző betegségek adatai	359
Aerobiológiai jelentés	362

Epidemiológiai Információs Hetilap

NEMZETKÖZI INFORMÁCIÓ
A LEPPA MÁR NEM GLOBÁLIS NÉPEGÉSZSÉGÜGYI PROBLÉMA

Az Egészségügyi Világszervezet tagállamai 1991-ben határoztak arról, hogy a Földön előforduló lepra megbetegedések számát több mint 90%-kal kell csökkenteni. A kitűzött célt sikerült elérni, és megvalósult a leprának, mint globális népegészségügyi problémának a megszüntetése: ma már a Föld egészét tekintve 10 000 lakosra átlagosan kevesebb mint egy megbetegedés jut.

A lepra ősidők óta ismert betegség, már több mint 2 500 évvel ezelőtt született írások is említést tesznek róla. A modern tudomány az utóbbi időben nagy áttörést ért el e betegség megismerésében a **Mycobacterium leprae** baktérium génállományának feltérképezésével. Ez a lépés új utakat nyitott a lepra diagnosztikus módszereinek fejlesztésében, ugyanis a betegség 20 évig is lappanghat az emberi szervezetben, mielőtt az árulkodó tünetek - az érzéketlen foltok a bőrön - megjelennek.

Ma már a lepra diagnosztizálása és kezelése egyszerű. Ezzel alapvető fontosságú feladat valósult meg: a leprában szenvedő betegek ellátását sikerült integrálni a meglévő, általános egészségügyi ellátásba. Kiemelkedő fontosságú ez a lepra által veszélyeztetett közösségekben, amelyek tagjai legtöbbször a szegények között is a legszegényebbek, és egészségügyi ellátásuk nem megfelelő.

A lepra kombinált kezelése nagyon hatékony, megelőzi a rokkantság kialakulását, és már az első adag gyógyszer megszünteti a beteg fertőzőképességét. Az elmúlt 15 év során körülbelül 11 millió leprában szenvedőt gyógyítottak ezzel a terápiával. A kombinált kezelés három készítményt foglal magába, amelyeket - a betegség súlyosságától függően - a betegnek 6-12 hónapig kell szednie.

A globális szinten elért jó eredményeket most az egyes országok szintjén is meg kell valósítani: néhány, most még magas prevalenciájú országban tovább kell csökkenteni a lepra előfordulását. A lepra-eliminációs program legnagyobb kihívása, hogy a még endémiás országokban csökkenjenek a lepra okozta terhek, és a leprában szenvedők egészségügyi ellátását tegyék elérhetővé az azt igénylő közösségek számára.

A lepra elleni küzdelem hat országban ütközik nehézségekbe (Brazília, Madagaszkár, Mozambik, India, Burma és Nepál), bár ezek az államok elkötelezték magukat a lepra felszámolását célzó tevékenységük hatékonyabbá tételére.

Jelenleg az elsődleges cél, hogy azokban a közösségekben, melyekben az infrastruktúra hiánya, az elszigeteltség vagy háború miatt a leprában szenvedők ellátása elégtelen, haladéktalanul javuljon a kombinált terápiás lehetőséghez való hozzáférés.

A betegség szempontjából magas kockázatú területeken kiemelkedő fontosságú a lepráról szóló tájékoztató kampányok szervezése annak érdekében, hogy a betegek és családtagjaik - akik ősidők óta kiközösítettek voltak - bátorítást kapjanak, hogy felfedjék magukat, és kezelésben részesüljenek.

Forrás: Wkly Epidemiol Rec 2001; 76:155-156.

TÁJÉKOZTATÁS SZAKMAI RENDEZVÉNYRŐL

**A „Johan Béla” Országos Epidemiológiai Központ
2001. október 2-án (kedd) 13 órakor
influenza szakmai napot tart.**

Helye: OKK „Fodor” terem

Üléselnök: dr. Melles Márta mb. főigazgató főorvos

Előadások:

Csohán Ágnes, Jankovics István: Az influenzajárványok sajátosságai Magyarországon az elmúlt évtizedben

Faludi Gábor: Az influenza elleni védőoltások hatékonysága

Berencsi György: DNS vakcinák lehetőségei a virológiában

N. Szomor Katalin, Gyarmati Péter, Visnyovszky Éva, Csohán Ágnes, Takács Mária, Jankovics István, Berencsi György: Többlethalálozás (excess mortality) influenzajárvány nélkül

Kóczán Andrea: Az 1995-2001 között izolált influenza vírusok RFLP vizsgálata

Visontai Ildikó: A 2001. évi influenzajárvány mikrobiológiai surveillance vizsgálata

Jankovics István: Az influenza pandémiás terv

A HAZAI JÁRVÁNYÜGYI HELYZET ÁLTALÁNOS JELLEMZÉSE

A **2001. augusztus 20-26. közötti** időszakban bejelentett heveny fertőző megbetegedések alapján az ország járványügyi helyzete az alábbiakban foglalható össze:

Az enterális bakteriális fertőző betegségek közül a **salmonellosis** és **campylobacteriosis** esetek száma mérsékelten emelkedett az előző hetihez képest, azonban e betegségek járványügyi helyzete így is kedvezőbb volt, mint a korábbi években. Két területi salmonellosis járványt jelentettek:

Vácott (Pest megye), egy étteremben az augusztus 20-án felszolgált ebéd (39 adag kapros húsoleves galuskával, 62 adag haltál héjas tojásból készült tartármártással, 40 adag somlói galuska) fogyasztói közül a következő napig 12 személy – köztük nyolc külföldi turista – betegedett meg lázas enteritisben. Ketten kórházba kerültek. Öt személy székletéből **S.Enteritidis** tenyésztett ki. A felszolgált ételekből ételmintát nem tettek el, de az esemény kivizsgálása során a somlói galuska alapjából, a vanília öntetből, az előkészített nyers pontyból és harcsából vett minta bakteriológiai vizsgálata szintén *Salmonella* baktérium jelenlétét igazolta. Az izolált törzsek további tipizálása folyamatban van.

A Baranya megyei **Pécs**ett, egy salátabárban augusztus 21-én ebédelő személyek közül még aznap kilenc fő (hét vendég és két dolgozó) súlyos enterális tünetekkel betegedett meg (hidegrázás, 38–39,7°C láz, hányás 5–30 alkalommal, hasmenés 10–30 ízben). Két beteg állapota kórházi ápolást igényelt. Hat beteg és öt tünetmentes konyhai dolgozó székletéből **S.Enteritidis**-t mutattak ki. A fertőzés terjesztésével gyanúsítható rakott kelből, csirkemellből ill. csirkehús rizottóból ételminta nem állt rendelkezésre.

Kevesebb **enteritis infectiosa** bejelentés érkezett, mint a 33. héten, a legtöbb esetet Jász-Nagykun-Szolnok megyében regisztrálták.

A **hepatitis infectiosa** megbetegedések száma emelkedett az előző hetihez viszonyítva, az esetek felét Borsod-Abaúj-Zemplén megyében diagnosztizálták. A regisztrált esetek száma az 1995-99. évek 34. hetét jellemző középérték felét is alig haladta meg.

A légúti terjedésű fertőző betegségek csoportjában a **scarlatina** és a **varicella** bejelentések heti száma az év során ezen a héten volt a legalacsonyabb. **Morbillit** és **rubeolát** nem jelentettek. **Mumpsz** megbetegedést csak szórványosan regisztráltak.

Az idegrendszeri fertőző betegségek csoportjában a **gennyes** ill. **serosus meningitisek** előfordulási gyakorisága nem tért el lényegesen a korábbi évek azonos hetétől. Az öt **encephalitis infectiosa** közül három esetben **kullancs-encephalitist** diagnosztizáltak (Baranya, Nógrád és Zala megye).

Ez évben az 1-34. hetet tekintve a legtöbb, az előző hetinek közel a kétszerese volt a **Lyme-kór** bejelentések száma, Nógrád, Borsod-Abaúj-Zemplén megyében és a fővárosban diagnosztizálták a legtöbb esetet. A betegség járványügyi helyzete kedvezőtlennek ítélnélhető: mind a heti, mind az év eleje óta nyilvántartásba vett esetek száma jóval meghaladta az előző év azonos időszakában regisztráltakat.

EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTERIUM
Eng.sz.: 87104/1975

MINISTRY OF HEALTH
OF THE HUNGARIAN REPUBLIC

Bejelentett fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Notified cases of communicable diseases in Hungary (+)

34/2001.sz.heti jelentés (weekly report)

(2001.08.20 – 2001.08.26.)

Betegség Disease	a 34. héten (week)			az 1 - 34. héten (week)		
	2001.08.20 - 2001.08.26.	2000.08.21- 2000.08.27.	Medián 1995- 1999	2001.	2000.	Medián 1995- 1999
Typhus abdominalis	-	-	-	-	1	1
Paratyphus	-	-	-	-	-	-
Salmonellosis	191	248	502	4417	5192	12812
Dysentheria	3	3	26	192	253	678
Dyspepsia coli	3	4	3	66	88	123
Egyéb E.coli enteritis	1	2	•	59	65	•
Campylobacteriosis	104	147	•	3974	4012	•
Yersiniosis	1	2	•	68	45	•
Enteritis infectiosa	726	639	•	23039	24757	•
Hepatitis infectiosa	19	9	35	504	699	1148
AIDS	-	-	-	9	13	20
Poliomyelitis	-	-	-	-	-	-
Acut flaccid paralysis	-	-	•	8	10	•
Diphtheria	-	-	-	-	-	-
Pertussis	-	-	-	1	1	1
Scarlatina	9	17	13	2611	3420	3488
Morbilli	-	-	-	28	6	22
Rubeola	-	-	2	69	93	176
Parotitis epidemica	5	7	2	154	209	222
Varicella	48	77	•	31424	29181	•
Mononucleosis inf.	15	11	15	853	822	588
Legionellosis	1	-	•	52	12	•
Meningitis purulenta	4	3	•	185	249	•
Meningitis serosa	3	3	3	96	145	79
Encephalitis infectiosa	5	2	4	82	64	102
Creutzfeldt-J.-betegség ^Δ	-	•	•	7	•	•
Lyme-kór	75	42	•	858	637	•
Listeriosis	-	-	•	4	1	•
Brucellosis	-	-	-	2	1	1
Leptospirosis	-	-	-	43	47	16
Tularemia	-	2	2	24	70	86
Tetanus	-	1	-	3	9	7
Vírusos haemorrh. láz	1	-	•	6	5	•
Malaria*	-	-	-	12	11	9
Toxoplasmosis	6	2	3	124	169	191

(+) előzetes, részben tisztított adatok (preliminary, partly corrected figures)

(*) importált esetek (imported cases)

(^Δ) 2001. június 1-től jelentendő (notifiable since 01.06.2001)

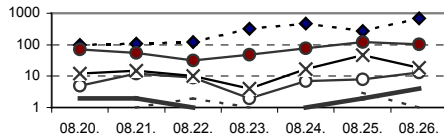
(•) nincs adat (no data available)

A statisztika készítés ideje: 2001.08.28

„Fodor József” Országos Közegészségügyi Központ Országos Környezetegészségügyi Intézete
Budapest, 1097 Gyáli út 2-6. Tel/Fax: 476-1215 e-mail: farkas@oki1.joboki.hu

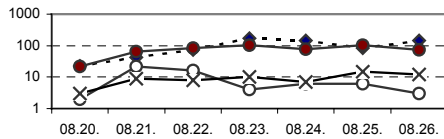
Az ÁNTSZ Aerobiológiai Hálózatának jelentése 2001. 34. hét

Budapest-OKI

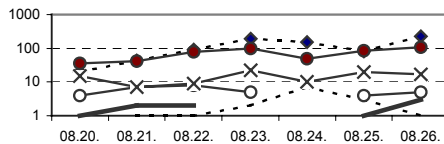
Dátum	Ambr	Arte	Chen	Plan	Poac	Urti	Alt	Cla
08.20.	98	5	12	0	2	71	***	***
08.21.	107	12	15	1	2	55	***	**
08.22.	121	9	10	2	1	31	*	*
08.23.	316	2	4	1	0	48	**	***
08.24.	472	7	17	0	1	78	**	***
08.25.	268	8	47	3	2	122	***	***
08.26.	695	13	18	1	4	104	****	****

Budapest-Svábhegy

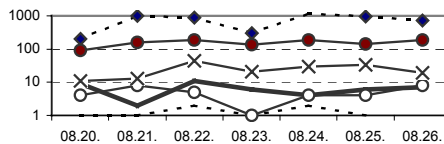
08.20.	23	2	3	1	0	22	**	***
08.21.	42	22	9	0	0	65	*	*
08.22.	72	16	8	0	0	85	*	*
08.23.	171	4	10	1	1	101	**	**
08.24.	143	6	7	0	0	75	**	***
08.25.	82	6	15	1	0	102	****	***
08.26.	144	3	12	0	2	72	***	***

Békéscsaba

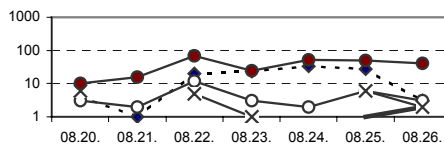
08.20.	20	4	15	0	1	35	***	***
08.21.	43	7	7	1	2	41	****	***
08.22.	92	8	9	1	2	79	***	**
08.23.	195	5	22	2	0	97	****	***
08.24.	154	0	10	7	0	48	***	**
08.25.	82	4	20	3	1	84	****	**
08.26.	228	5	17	1	3	108	****	***

Debrecen

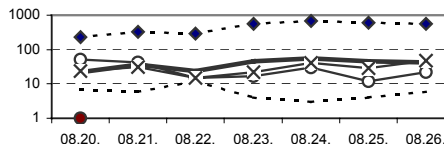
08.20.	199	4	11	1	9	91	***	*
08.21.	1020	8	13	1	2	160	**	**
08.22.	885	5	44	2	11	184	**	*
08.23.	298	1	21	1	6	137	**	*
08.24.	1174	4	30	2	4	188	**	*
08.25.	969	4	34	1	6	139	***	**
08.26.	738	8	19	0	7	189	***	***

Győr

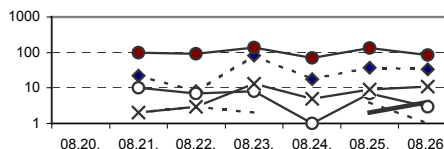
08.20.	4	3	6	0	1	10	*	**
08.21.	1	2	0	0	0	16	*	**
08.22.	20	12	5	1	0	70	*	***
08.23.	23	3	1	0	0	24	***	****
08.24.	34	2	0	0	0	53	**	***
08.25.	28	6	6	1	1	50	**	****
08.26.	3	3	2	0	2	41	**	****

Kecskemét

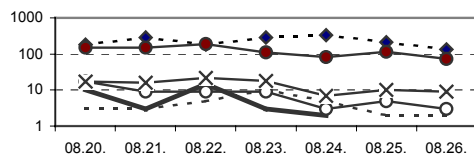
08.20.	234	51	24	7	17	22	**	*
08.21.	325	42	31	6	13	36	****	*
08.22.	289	15	15	12	21	24	***	*
08.23.	558	17	22	4	23	46	****	*
08.24.	693	30	41	3	12	55	****	*
08.25.	617	12	29	4	25	46	****	*
08.26.	564	22	48	6	14	43	****	*

Miskolc

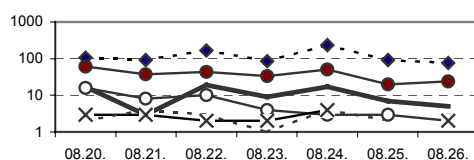
08.20.								
08.21.	22	10	2	2	0	98	*	*
08.22.	8	7	3	3	0	93	***	*
08.23.	81	8	13	2	6	137	***	*
08.24.	18	1	5	0	0	71	**	*
08.25.	37	7	9	4	2	131	**	*
08.26.	33	3	11	1	4	86	**	*

Nyíregyháza

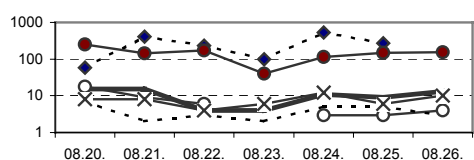
Dátum	Ambr	Arte	Chen	Plan	Poac	Urti	Alt	Cla
08.20.	180	17	17	3	10	151	**	*
08.21.	282	9	16	3	3	152	**	*
08.22.	183	9	22	5	15	185	*	*
08.23.	287	9	18	10	3	112	*	*
08.24.	338	3	7	5	2	83	*	*
08.25.	214	5	10	2	0	116	*	*
08.26.	135	3	9	2	4	72	*	*

Pécs

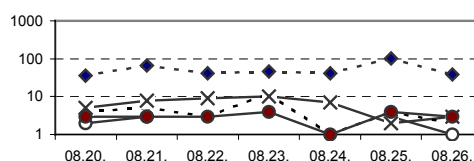
08.20.	108	16	3	2	17	61	****	****
08.21.	93	8	3	4	3	37	****	***
08.22.	165	10	2	3	19	44	****	****
08.23.	86	4	2	1	9	34	****	***
08.24.	229	3	4	4	17	50	****	***
08.25.	90	3	0	2	7	20	****	***
08.26.	77	2	2	0	5	24	****	***

Szekszárd

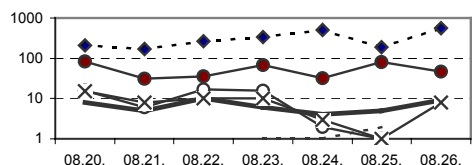
08.20.	58	18	8	7	15	248	**	*
08.21.	406	9	8	2	15	146	**	*
08.22.	232	6	4	3	4	173	*	**
08.23.	99	0	6	2	4	40	*	*
08.24.	532	3	12	5	11	115	***	**
08.25.	266	3	6	5	9	150	***	****
08.26.	211	4	10	3	13	154	***	****

Szolnok

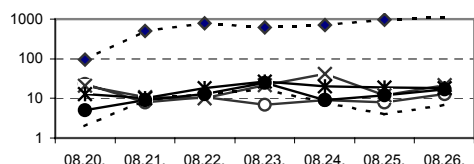
08.20.	36	2	5	3	4	3	**	*
08.21.	67	3	8	4	5	3	***	**
08.22.	41	0	9	6	3	3	*	**
08.23.	47	0	10	3	12	4	**	*
08.24.	42	0	7	5	1	1	**	**
08.25.	103	3	2	5	4	4	**	**
08.26.	39	1	3	3	2	3	**	**

Zalaegerszeg

08.20.	209	16	15	0	8	82	***	**
08.21.	169	6	8	1	5	31	***	*
08.22.	264	17	10	0	10	36	**	*
08.23.	341	16	10	1	6	68	**	*
08.24.	503	2	3	1	4	32	***	**
08.25.	188	1	1	2	5	80	****	**
08.26.	562	0	8	0	9	47	***	**

Szeged - SZTE adatai

08.20.	94	23	21	2	13	5		
08.21.	503	8	11	9	10	9		
08.22.	776	11	10	13	18	13		
08.23.	610	7	22	17	27	25		
08.24.	703	9	42	8	20	9		
08.25.	955	8	12	4	19	12		
08.26.	1125	13	22	7	18	17		

--◆-- Ambr —○— Arte —x— Chen Plan —■— Poac —●— Urti

A parlagfű (Ambrosia) pollenszórása a 34. héten tetőzött. Ez a maximum azonban nem csak ideai rekord; a pollenszám évek óta nem ért el ilyen magas értéket. Példátlan módon a napokban háromszor is átlépte az ezres pollenkoncentráció értékét, vagyis a „nagyon magas” szint tízszeresét: két alkalommal Debrecenben, és egyszer Szegeden. Régiós bontásban az Alföldön a legmagasabb a parlagfű pollenszórása, itt átlagosan 400 pollenszem kering a levegőben köbméterenként. A többi allergén nyári gyomnövény, a libatopfélék (Chenopodiaceae) és az üröm (Artemisia) pollenszórása is fokozódik a felmelegedéssel. Az útifű (Plantago), a pászitfűfélék (Poaceae) és a csalán (Urtica) pollen hatása nem jelentős. Az allergén Alternária penészgomba elemei szintén tömegesen szóródnak, a „nagyon magas” szint négyszeresét meghaladó értékek sem ritkák.

A „Johan Béla” Országos Epidemiológiai Központ (OEK) kiadványa.

A kiadványban szereplő közlemények szakmai egyeztetést követően jelennek meg, ennek megfelelően az országos jellegű összeállítások, illetve a szerkesztőségi megjegyzésben foglaltak az Országos Epidemiológiai Központ és az országos tisztifőorvos szakmai véleményét és javasolt gyakorlatát tartalmazzák.

A kiadványt a „Johan Béla” Országos Közegészségügyi Intézet és a **Centers for Disease Control and Prevention (CDC)** a Magyar-Amerikai Közös Alapnál elnyert pályázat által biztosított együttműködés révén fejlesztették ki.

Az **Épinfo** minden héten pénteken kerül postázásra és az Internetre.

Internet cím: www.antsz.hu/oeke

A kiadvánnyal kapcsolatos észrevételekkel, közlési szándékkal szíveskedjék az **Épinfo** főszerkesztőjéhez fordulni:

„Johan Béla” Országos Epidemiológiai Központ

**1966 Budapest, Pf. 64. Telefon: 215-8027, 476-1383, 476-1224
Telefax: 476-1223**

A heti kiadványban szereplő anyagok szabadon másolhatók és felhasználhatók, azonban a kiadvány forrásként való használatánál arra hivatkozni kell.

**Országos tisztifőorvos:
Dr. Lun Katalin**

Épinfo szerkesztősége

Alapító főszerkesztő:

Dr. Straub Ilona

Főszerkesztő: Dr. Melles Márta

Szerkesztők:

Dr. Csohán Ágnes

Dr. Krisztalovics Katalin

Dr. Böröcz Karolina

Technikai szerkesztők:

Lendvai Gyuláné

Kissné Sponga Zsuzsa

Nyomda vezetője:

Vizinger Ferenc

ISSN 1419-757X